

נתנאל באטוויניק

אנשי המעגל -

הזדמנות שנייה

עיצוב עטיפה: סטודיו סטימצקי
תמונת השער: fotolia.com.
מוציא לאור: חממה ספרותית
לפניות: hamama@steimatzky.co.il
ניהול הפקה: אבי ליפשיץ - אות הפקות

© כל הזכויות שמורות למחבר

אין לשכפל, להעתיק, לצלם, להקליט, לתרגם, לאחסן במאגר מידע,
לשדר או לקלוט בכל דרך או אמצעי אלקטרוני, אופטי או מכני אחר,
כל חלק שהוא מהחומר הכלול בספר זה.
שימוש מסחרי מכל סוג שהוא בחומר הכלול בספר זה אסור
בהחלט, אלא ברשות מפורשת בכתב מהמחבר.

נדפס בישראל 2013

ברצוני להביע את תודתי לאבי לייבל (אריה) שליווה
את הספר מיומו הראשון ולאורך כל הדרך.

לאמי ולאחיי, היקרים לי מכול, על התמיכה ועל העזרה.

לשמעון ברנד על האוזן הקשבת, ולאלון וינטרוב על היום
ההוא שבו גובש הניצוץ ההתחלתי של הספר.

פרק 1 - סיפור חיי

“האהבה מאפשרת לנו לראות את מה שאחרים לא מצליחים”

שלום. שמי דייוויד, דייוויד גרין, ויש לי שאלה אליכם: האם אי פעם הרגשתם, שאתם בלתי נראים ושאיש לא שם לב אליכם? אני כן. כדי שתבינו למה אני מתכוון, אספר לכם על החיים שלי, על מה שקרה לי בערך מאז שאני זוכר את עצמי.

אז איך הכול התחיל? לפני עשרים ושלוש שנה, אימא שלי, אלנה, למדה בחוג להיסטוריה באוניברסיטת אוקספורד שבאנגליה. היא הייתה תלמידתו של פרופסור סטיבן מונרו, שלימד אותה על שבטים אינדיאניים ברחבי העולם ובייחוד על התרבות וההיסטוריה של שבטי האינדיאנים באמריקה. היא הייתה תלמידתו המצטיינת ואיש לא התקרב לרמת הידע שלה ולכישרונה - אולי בשל עקשנותה, אולי בשל חוצפתה. בכל אופן, היא הייתה הסטודנטית הטובה ביותר בתחומה, באנגליה בפרט ובאירופה בכלל.

משום כך עזר לה פרופסור מונרו לקבל מלגה כדי שתיסע לאמריקה ותחקור את השבטים האינדיאניים שחיים שם. במשך שלושה חודשים היא עבדה קשה, ובילתה את רוב זמנה בתחקור אנשים, בביקורים במוזיאונים ובנסיעות לאתרים שונים - מהאוקיינוס האטלנטי שבמזרח ועד לאוקיינוס השקט. אחרי כל החודשים הללו שבהם בילתה את רוב זמנה בעבודה, היא הרגישה שהיא צריכה

להתפרק קצת (מי לא היה מרגיש ככה?), ולדעתה לא היה מקום טוב יותר לשחרור לחצים מאשר לאס וגאס.

לפי מה שאימא סיפרה לי, אחרי שפרקה את המזוודות בבית המלון בלאס וגאס, היא ירדה לשתות משהו בבר. הבחור שניגש אליה הציג את עצמו כשחקן פוטבול מקליפורניה. הוא הזמין אותה למשקה ולמחרת בבוקר, כשהתעוררו, גילו שהם נשואים... ואולם, שלא כמו באמרה המפורסמת, לא כל מה שקורה בווגאס נשאר בווגאס.

בעצם, רק אחרי הנישואין היא התחילה להכיר אותו ולבדוק אם הגורל באמת שידך לה את גבר חלומותיה. בהתחלה סירבה לגור איתו כי הרי לא הכירה אותו ממש, אבל אחרי חודשיים, שבהם יצאו לדייט ראשון אִמְתִי ואחר כך לעוד כמה, לפיקניקים בפארק ולסרט, ואחרי שהכירה את משפחתו, והוא את משפחתה, היא החליטה להישאר נשואה לו.

היא תמיד נהגה לומר שהוא היה אחר לגמרי מכל הבחורים שיצאה עמם. אולי כי היה אמריקני ויכול להיות שפשוט בן היה אחר. הוא לא היה בחור עדין. הוא לא סבל תה ושנא כדורגל כי טען שזאת גרסה נחותה של פוטבול. לא פלא שסבא לא סבל אותו. האפשרות לחיות בארצות הברית, רחוקה ממשפחתה ומכל מה שהכירה, לא עלתה כלל על דעתה. אציין רק דבר אחד: אמי יכולה להיות אדם משכנע מאוד. היא שכנעה את בעלה הטרי, בן, לעבור לאנגליה ולגור איתה בלונדון. וכך, כשנה וחצי לפני שנולדתי אמי ובן כבר גרו שם וכבר היו להם שני ילדים.

אביה של אמי, סבא שלי כמובן, היה איש החברה הגבוהה שעסק בתחום קרוב מאוד להיסטוריה - בארכיאולוגיה, ליתר דיוק. את תגליותיו אפשר למצוא במוזיאונים רבים ברחבי אירופה (בפעם

הבאה שאתם מתבוננים בממצא ארכיאולוגי עתיק במוזאון, חפשו את המילים "התגלה על ידי פרופסור ג'ייקוב בראון".

יום אחד הזמין אותה סבא שלי לנשף תחפושות בסגנון איטלקי שנהגו הוא וסבתי לקיים בכל שנה באחת האחוזות שלהם. הפעם, אחרי שנים רבות, התקיים הנשף באחוזתם בעיר באת' שבאנגליה. כשהגיעה לנשף סבי כבר חיכה לה בכניסה, וכשנכנסו לאולם המרכזי הציג אותה למכריו השונים ולבעלים פוטנציאליים, בתקווה שתעזוב את בעלה הנוכחי לטובת מישהו ראוי יותר (כפי שכבר הזכרתי, סבא לא אהב במיוחד את חתנו, שהגיע מעבר לים, מ"המושבות", והיה בסך הכול שחקן פוטבול אמריקני, אפילו לא שחקן רוגבי!). במשך הערב ניצל סבא כל הזדמנות כדי לנסות ולשדך לאמי את הבנים של חבריו. אך לצערו, ככל שהמשיך בניסיונותיו לשדכה לאנשי "החברה הראויה" - אלה היו מילותיו - כך התרחקה ממנו יותר ויותר.

בהמשך הערב הבינה אמי שעל אף התנהגותו של אביה הוא בכל זאת עשה לה טובה כשניסה לשדך לה את הבנים של חבריו. היא החליטה לרקוד לבדה ברחבת הריקודים, אך מישהו מהנוכחים חזר והטריד אותה. זה היה הברון מיכאל ז'וקרמן. הוא היה די מגושם בניסיונותיו לרקוד איתה, והעיר הערות בוטות כל כך עד שאמי העדיפה לגשת לאביה ולבקש ממנו שיציג לה שוב את הבנים של חבריו, ולו רק כדי שהמטרידן יניח לה.

הכול היה בסדר כל עוד שהתה במחיצת אחד מחבריו או מבני חבריו של אביה, עד שלקראת סוף הערב היא חשה שמישהו מתבונן בה ואולי אפילו עוקב אחריה. אותו אדם הקדיש לה תשומת לב מיוחדת בזמן שרקדה. היא הסתקרנה, עזבה את בן זוגה על רחבת

הריקודים וניגשה לראות מיהו אותו אדם שלבש בגדי פיראט ולברר מה הוא רוצה ממנה. כשעמדה מולו הסיר את כובעו ואז קד קידה. העדינות והדיוק ניכרו בתנועותיו של הפיראט, והדבר סקרן את אמי ומנע ממנה לתקוף אותו על שנעץ בה עיניים. לאחר שהבחין שהיא אינה נרתעת מפניו ושפניה מעידות על נכונותה לשתף פעולה - דבר קצת מסובך בהתחשב בכך שפניה עטו מסכה ונציאנית - שאל אותה אם היא אלנה בראון.

"כן," ענתה, "זאת אני, רק שעכשיו אני נשואה ושמי אלנה גרין... למה?"

"יש לי הודעה בשבילך מפרופסור מונרו," המשיך.
 "הו, פרופסור מונרו! לא שמעתי ממנו כמעט חמש שנים. מה שלומו? לאן הוא נעלם לכל כך הרבה זמן...?"
 "ששש... לא בקול רם. תהיי בשקט. הם ישמעו אותך," אמר והתבונן מסביבו. הוא לקח אותה הצדה, הושיט לה מעטפה ולחש:
 "אל תפתחי את המעטפה עד שתגיעי הביתה, ותוודאי שאיש לא רואה אותך פותחת אותה."

אמי דחפה את המכתב לתיק הערב הקטן שלה. השליח נעלם, והיא העדיפה להמשיך את הערב כרגיל ולא לשאול את עצמה שום שאלה על אודות האדם המסתורי כיוון שהמכתב הגיע מפרופסור מונרו.

היא הייתה להוטת לדעת את תוכן המכתב, אך נאלצה לשמור על איפוק במשך כל הערב כיוון שסברה שעוקבים אחריה. כשהגיעה הביתה קודם כול נכנסה לחדר השירותים, הוציאה אותו מהתיק וקראה אותו.

אלנה היקרה,

מזמן לא התראינו. הייתי עסוק במחקרים שלי. לאחרונה נתקלתי בממצאים מרתקים אשר יכולים לעניין אותך. הייתי רוצה להזמין למפגש כדי לחלוק עמך את המידע. הגיעי בבקשה לרחוב גלוסטר פינת יורקשיר גרדנס 237, דירה 13 (קומה שלישית) בשלושה במארס, בשעה 22:30. כדי שתדעי שהמכתב הזה הוא ממני, אני מזכיר לך את הדבר הבא: בקבוק היין של סבתא שלי.

פרופ' סטיבן מונרו

נ.ב.

ודאי שאיש אינו עוקב אחרייך, זה חשוב.

כשאימא שלי סיימה לקרוא את המכתב היא הניחה אותו בקופסת התכשיטים שלה. כשהלכה לישון נזכרה בחיוך רחב בבקבוק היין של סבתו של הפרופסור.

היא לא סיפרה לכן על המכתב או על המפגש העתידי עם הפרופסור עד אותו יום שלישי בערב. כשסיפרה לו לבסוף, נשאר רק כמה שעות עד המפגש המיועד והיא לא שכחה לציין כי הוא יצטרך לשמור על הילדים עד שתחזור. כן, היא תמיד הייתה מניפולטיבית... "אתה זוכר את המרצה שלי, פרופסור מונרו? אתה יודע, זה ששלח אותי לאמריקה לעשות את המחקר והודות לו הכרנו? אז מתברר שהוא גילה משהו חשוב ואני חייבת לפגוש אותו ממש היום, בעוד שעתיים ליתר דיוק." כך הודיעה אמי לכן כשעתיים לפני שיצאה. היא הגיעה לדירה שבה התקיים המפגש באיחור של עשר דקות בערך, ועוד לפני שהספיקה להקיש בדלת, היא נפתחה. היא הציצה פנימה וראתה את פרופסור מונרו בקצה המרוחק של החדר, ואז נכנסה. הוא הבחין בה ונופף לעברה.

בחדר היו כ-15 איש, וביניהם שניים שאמי זכרה מהאוניברסיטה. פרופסור מונרו ניגש אליה ואז הציג אותה בפני כולם. לאחר מכן ניגש אל אחת מהנוכחות וביקש ממנה שתסביר את סיבת הימצאותם שם. האישה החלה לדבר: "שמי מישל ז'וקרמן. אני לא אשתתף במסע, אך מתוקף היותי ראש המחלקה לפיתוח תרבותי בחברת 'הזדמנות', החברה של משפחתי, התבקשתי לומר כמה מילים. כמו שאתם יודעים, התכנסנו כאן היום משום שלכל אחד ואחת מכם יש מה לתרום למסע הזה: נמצאים כאן ארכיאולוגים מוכשרים והיסטוריונים מבריקים. החברה שלנו תממן את המסע המאתגר הזה כדי לחקור שבט אינדיאני עתיק שלא היה מוכר לנו עד כה. השבט הזה שונה בהתנהגותו ובאופיו מכל שבט אחר באזור. הוא נע ונד ומונה מעט מאוד אנשים - זאת אחת הסיבות שעד לפני כמה שנים כלל לא ידענו על קיומו, ולכן כדי לאתר את שרידיו של השבט יש חשיבות רבה לכישוריהם האנליטיים ולכישוריהם האחרים. הזמנו אתכם להצטרף אלינו הלילה כדי שתפגשו את חבריכם למסע וכדי להבהיר את הפרטים הקטנים של הרגע האחרון באשר למשלחת, שדרך אגב, אני מזכירה לכם שהיא עוזבת ביום שני הקרוב, בעוד שישה ימים מהיום.

אני שמחה להזמין כל אחד ואחד מכם לעלות לבמה ולהציג את עצמו בקיצור לשאר חברי המשלחת. תודה."

לאחר שכולם סיימו להציג את עצמם, חזרה האישה למקומה על הבימה הקטנה, מול כולם, והמשיכה לדבר:

"כמו שנמסר לכם במפגשים האישיים עם המארגנים, המשלחת לארצות הברית תצא ביום שני הבא, והמסע אמור להימשך חודש עד חודשיים. התשלום שכל אחד מכם יקבל הוא 12,500 לירות שטרלינג, ואם מישהו יצטרך להישאר יותר זמן, הוא יקבל תוספת של 15,000 לירות שטרלינג לכל חודש. אם אין עוד שאלות, אתם

חופשיים ללכת, והצוות שלנו כבר ידאג לעדכן אתכם באשר לצידוד שעליכם להביא ובאשר לזמן הטיסה וכמובן בקשר לכל בעיה.¹ כשהלכו חברי המשלחת והבודדים שנותרו לסדר החלו לעזוב גם הם, ניגשה אמי לפרופסור מונרו, שכמה אנשים עוד הקיפו אותו, כדי שיבהיר לה כמה פרטים על אודות המסע המתוכנן שעד היום לא ידעה עליו דבר.

"סטיבן, יש לי שאלה," אמרה.

"כן."

"למה כולם חשאיים כל כך, ולמה יידעו אותי על המסע רק עכשיו? נראה כאילו כולם יודעים עליו כבר די הרבה זמן." "סלחו לי לרגע," התנצל פרופסור מונרו והתקרב אל אימא שלי. "אלנה היקרה, התשובה לשתי השאלות היא בעצם אחת: מישיה אחרת הייתה אמורה לצאת אתנו, אבל היא כבר לא יכולה לבוא. אנחנו מאמינים שמישהו מנסה לשבש את תכניות המסע. לכן, לידיעת הכלל, כולל משרד החוץ, המסע הזה, שהיה אמור לצאת בעוד חודשיים, נדחה לזמן בלתי מוגבל, אבל בעצם אנחנו יוצאים עוד פחות משבוע," לחש לה.

"לפי מה שאתה אומר, סטיבן, אתם מתכננים את המסע הזה כבר זמן מה, אז למה אני יודעת עליו רק עכשיו? אתה לא בוטח בי אחרי כל מה שעברנו יחד? למה ניסית לגייס מישיה אחרת? אתה הרי יודע שאני הכי טובה במה שאני עושה... אחרי הכול, אני עזרתי לך לקבל את פרס וולפסון² בלעדיי עדיין היית..."

אימא שלי כבר הייתה נסערת מאוד. מזל שזה קרה רק עכשיו, אחרי שכולם כבר עזבו. פרופסור מונרו בדק שהחדר ריק מאדם,

וכשהיה בטוח שהוא ריק חייך אליה את החיוך שזכרה משנות העבודה הרבות עמו. רק החיוך הזה היה מצליח להרגיע אותה.

"אלנה שלי, מובן שאני יודע שאת הכי טובה... בכל מה שאת עושה! את חייבת להאמין לי כשאני אומר שאת הראשונה ברשימה שלי. עם זאת, לאחר ששקלתי את מצבך המשפחתי - למיטב ידיעתי יש לך שני ילדים קטנים, אני מניח שעדיין אפשר לאחל לך מזל טוב גם אם באיחור - ולאור העובדה שהבחורה שאת מחליפה הייתה... אהמ... עדיין, עובדת מטעם החברה ומשום שלא ממש יכולתי להתנגד לחוקי החברה, ולאחר שהבנתי שיש סיכוי, אפילו הקטן ביותר, שהמשרה הזאת מסוכנת ו..."

"האם אי פעם פחדתי להסתכן למען עבודתי?" התפרצה אמי לדברי הפרופסור.

"אממ... אל תפריעי... ולא, לא שכחתי את ההרפתקה שהייתה לנו באפריקה הצפונית לפני שהתחתנת, אבל עכשיו את אם לשניים. בכל מקרה, החברה התעקשה שאמצא מחליפה מהר ככל האפשר, כיוון שהאישה שאת אמורה להחליף עזבה אותנו רק לפני כשבועיים. לקח לנו זמן למצוא אותך כיוון ששם משפחתך כבר אינו בראון אלא גרין, וכיוון שלא רציתי ליצור קשר עם הקולגה שלי, עם אביך... אבל תראי אותך. את נראית טוב... והנה את פה. תצטרפי אלינו, אלנה?"

אמי הייתה עצבנית ונרגשת בו בזמן. מצד אחד הייתה אם אוהבת ומצד שני בוגרת אוניברסיטה מצטיינת הראויה להערכה על כל עמלה, בוודאי להערכה רבה יותר מפנייה אליה כמוצא אחרון. אבל היא בלעה את גאוותה, ריסנה את כעסה ואמרה: "פרופסור, אלה החדשות הכי מרגשות ששמעתי מאז התחלתי את לימודי על אודות השבטים האינדיאניים. מובן שאקפוץ על ההזדמנות, אך אני

צריכה כמה ימים לארגן את הדברים באוניברסיטה, ואני גם צריכה לידע את בעלי ולוודא שהכול מסתדר."

"אל תדאגי, יקירתי. עדיין יש לי קצת השפעה באוניברסיטה, וגם לחברה יש דרכים משלה. רק ודאי שאת מפנקת את בן באוכל טוב לפני שאת מדברת איתו. תודיעי לי מחר איך הלך. היה לי נעים לפגוש אותך היום, אלנה, ואני מקווה שתצטרפי אלינו."

במילות פרדה אלו ליווה אותה הפרופסור אל הדלת. היא ירדה שלוש קומות כשראשה בעננים, וחשבה על האפשרויות שגלומות במציאת השבט האבוד. כשהגיעה לקומת הקרקע כבר הספיקה לחזור לחשוב בהיגיון ולהריץ במוחה כל מיני דרכים שיעזרו לה לשכנע את בעלה לאפשר לה לצאת למסע שעלול להימשך חודש או חודשיים ולהשאיר אותו לבד עם שני ילדים קטנים.

אמי חזרה הביתה במצב רוח רע.

"בן, אני בבית," אמרה כשפתחה את חדר דלת השינה. "אני רק

שותה קפה ובאה."

למחרת בבוקר העיר אותה בן מוקדם מהרגיל וניסה לדבר איתה כדי להבין מה קרה אתמול, אך היא לא ענתה וביקשה שיניח לה עד הצהריים כדי שתוכל לארגן את מחשבותיה, ואז תדבר איתו. אימא הלכה לעבודה ובן, שהבין שמהו אינו כשורה, בא לבקר אותה באוניברסיטה.

"אלנה, הבאתי לך משהו לאכול. שכחת את האוכל על השיש

במטבח."

"תודה, בן. אני מצטערת. אני פשוט לא יודעת איך להגיד לך

את מה שאני רוצה להגיד."

"פשוט תשפכי הכול. את יודעת שלא אשפוט אותך."

"אז ככה, אתמול בלילה מונרו ביקש ממני שאצטרף למשלחת

שלהם לארצות ברית. משהו בסגנון מה שעשיתי בתקופה שהכרתי

אותך, אבל הרבה יותר גדול - עם צוות של מומחים ובהשקעה כספית גדולה."

"כן..."

"אני לא יכולה לפספס הזדמנות כזו!"

"טוב. אז נארגן הכול לקראת הנסיעה שלך. מתי את אמורה

לנסוע?"

"בעוד חמישה ימים."

"קצת צפוף. לכמה זמן הפעם?"

"חודש, אולי חודשיים." בן נשך את השפה התחתונה.

"אבל זה הרבה כסף. 12,500 לירות שטרלינג, ועוד 15,000

לירות שטרלינג לכל חודש נוסף."

"אלנה, אני רוצה להגיד לך כן, אבל אני לא יכול. ג'ון ומלאני

צריכים אותך פה."

"טוב, בן. נדבר על זה מחר. יש לי עבודה."

בן הבין שמשוהו במסע הזה מלחיץ מאוד את אמי, וניסה לברר

עד כמה הדבר חשוב. למחרת בבוקר הסתכל בחשבונות המים

והחשמל, בשאר ההוצאות ובדף חשבון הבנק שלו, וניגש אליה.

"טוב, אנחנו נצטרף אלייך. נגור אצל ההורים שלי בלוס אנג'לס,

אך לפחות נהיה קרובים אלייך."

"לא, בן. אין לנו כסף לבזבז, וג'ון זקוק לחברים שלו בגן, גם

ככה לא בטוח שאוכל לראות אתכם אפילו אם תהיו בלוס אנג'לס.

אני חייבת לנסוע לבד."

"אני שונא שאת צודקת. ואני שונא שאני חייב להסכים שתסעי,

אבל אני יודע עד כמה זה חשוב לך. לא הייתי מונע ממך לנסוע."

"תודה, בן. ידעתי שתבין. עכשיו צריך למצוא סידור לילדים."

"אולי אבקש משלי? הילדים אוהבים אותה והיא מבקשת תשלום

סביר."

"בעצם אני לא בטוחה. איך אשאיר אותם לבד? גם ככה אני בקושי רואה אותם ואני צריכה לספר לג'ון סיפורים לפני השינה דרך הטלפון."

"אלנה, אל תדאגי. אני פה. שלי תהיה אתנו. זה רק לחודש. גג לחודשיים."

"מה כבר יכול להשתבש בחודש אחד?" אמר בן והמשיך בחיך: "וחוץ מזה, אם יהיו בעיות, אני תמיד יכול לבקש עזרה מאבא שלך..."

"כן, בטת..." השיבה, והם צחקו, התנשקו והלכו לחדרם. למחרת התקשרה אימא לפרופסור מונרו ומסרה לו את החדשות הטובות. במהלך הימים הבאים הכינה אימא את ג'ון ומלאני - אחיי הגדולים - לכך שהיא הולכת לעזובם לזמן מה: "מתוקים שלי, אימא נוסעת מחר, אבל היא תחזור מהר מהר. אימא צריכה לעשות משהו חשוב בעבודה והיא נוסעת רחוק מאוד, אבל רק לזמן קצר קצר. אבא נשאר פה וגם שלי המטפלת. אני אחזור מהר ואתקשר מתי שאוכל."

מלאני, שרק מלאו לה שנתיים, לא ממש הבינה את דברי אמי, אך ג'ון, שכבר היה בן חמש, הבין במה מדובר. הוא כבר בילה שעות רבות בלעדיה - בתקופות שבהן נהגה לצאת מוקדם בבוקר ולחזור מאוחר בלילה ולהתקשר אליו בטלפון במשך היום. כשראתה את תגובתו של ג'ון נעשתה אימא בטוחה פחות ופחות בהחלטתה לנסוע. ושוב היה על בן להתערב. כשראה שאימא מתחילה להסס ולהתחרט על שהיא הולכת לעזוב את ילדיה - אפילו לזמן קצר יחסית - הרגיע אותה שוב ועודד אותה לצאת למסע.

"אל תדאגי," אמר בחיך וקרץ לה. אחר כך נתן לה עוד חיבוק חזק. "אני אדאג לכולך," חזר על הבטחתו.

בבוקר המסע הכול היה ארוז. המונית כבר חיכתה בחוץ. אמי נתנה לבן כמה הוראות של הרגע האחרון וחיבקה את ילדיה.

"גיבורים קטנים שלי! אימא נוסעת עכשיו. אבל רק לחודש -
ואז אני חוזרת."

היא עצרה את הדמעות מלפרוץ, גררה במהירות את מזוודותיה אל המונית, הסבירה לנהג מה להכניס לתא המטען והתיישרה כמושב האחורי. ואז נופפה לשלושתם לשלום ונסעה. "רחוק מהעין רחוק מהלב," חשבה לעצמה. ככל שיותר מהר תעסיק עצמה בנושאי המסע, כך תחשוב פחות על שנטשה את בעלה ושני ילדיה... "לא!" חשבה לעצמה. "בן ידע מה לעשות. הוא ידאג לכול, ואין ממה לחשוש."

כשהגיעה לשדה התעופה כבר חיכו לה שאר חברי המשלחת ליד המטוס הפרטי של החברה. זאת הייתה הפעם הראשונה שבה הכול נעשה מציאותי. שם החברה ששלחה אותה למסע, "הזדמנות", הודפס באותיות כחולות בתוך מסגרת כסף על גבי המטוס השחור. הם טסו כ-14 שעות עד שנחתו סוף סוף ביעד. החברה שכחה לציין שלא יהיה אוכל, שהטיסה לא תהיה חלקה במיוחד, ושרק חירשים יצליחו לישון. הם לא ישנו ולא אכלו כלום מלבד חטיף אנרגיה שהצליחו לקנות במהלך נחיתה הביניים לתדלוק בניו-פאונד-לנד שבקנדה.

המטוס נחת במנחת מטוסים קטן באחד ממדבריות אריזונה. רק בדרך נס הבחין הטייס במסלול, שחציו כוסה בחול המדבר. כשנפתחו דלתות המטוס ירדו ממנו כשהם ממצמצים בעיניהם האדומות מחוסר שינה ועיוורים למחצה מאור השמש המסנוור שהכה באדמה הבהירה והצחיחה. במרחק נראו הרים.

כשכולם כבר היו על הקרקע, הם היו בטוחים כי נחתו במקום הלא נכון. לא היה שם דבר מלבד חול אדום וחול בהיר. אפילו לא שיחים יבשים שמתגלגלים ברוח או קקטוסים. רק כשהתאמצו לחסום בידיהם את קרני השמש החזקות, הבחינו בבקתה הרוסה

בקצה מסלול הנחיתה. הם ניגשו לבדוק אותה אבל לא מצאו בה דבר. פרופסור מונרו נראה כאילו הוא מתכוון לחנוק את הטייס על שהביאם למקום השומם הזה. ואז, לפתע, שמעו קול.

"הי, אתם שם..."

הם הסתכלו ימינה ושמאלה, אך משמיע הקול לא נראה באופק. הקול הלך והתחזק והם הצליחו להבחין במבטא אמריקני מוזר. "כן, אתם שם, חבר'ה, אני לא יכול לחכות פה כל היום! אני כאן..." כולם הסתובבו, והפרופסור כמעט וניתר משמחה כשהבחין באוטובוס שמאחורי המטוס. איש לא חשב להתבונן לכיוון ההוא או אולי האוטובוס פשוט הגיע באותו רגע. לכולם רווח כשהבינו כי זאת ההסעה שלהם וכי לא יאלצו לחכות עוד. בתוך דקות ספורות אספו כולם את חפציהם ועלו לאוטובוס שנראה כאילו ניזוק באחת ההפצצות המתוארות בסרטי מלחמת העולם השנייה.

איש לא התלונן לאורך הדרך הקופצנית. ייתכן שכבר התרגלו לכך במטוס או שכבר לא היה להם כוח להתלונן. היה נראה שההתרגשות גוברת על אי-הנוחות. אפילו מיזוג האוויר שלא פעל בחום הכבד של אריזונה לא השפיע עליהם בתוך האוטובוס המחניק שאפילו חלון אחד לא היה בו. נראה כי חום אחר הצהריים, האבק והחולות רק הוסיפו לתחושת המסע - אולי כך הרגישו החלוצים בדרכם אל המערב...

לבסוף הגיעה החבורה למחנה אוהלים קטן שהיו בו עשרה אוהלי שטח גדולים שהקימו אנשי הצוותים שהגיעו לפני שלושה שבועות. כמה מהם עוד שהו במקום ובאו לקבל את פניהם של החדשים, ולעזור להם לפרוק את המטען מהאוטובוס. רוב הצוותים כבר עזבו יומיים קודם לכן כדי לפנות מקום למשלחת החדשה. אף על פי שכולם היו תשושים ומלוכלכים ורק רצו להתנקות, לנשנש משהו ולתפוס תנומה, פרופסור מונרו לא בזבז אף שנייה

וקיבץ את כולם. הוא הציג את הצוותים זה לזה והסביר בקצרה את לוח הזמנים לימים הבאים. רק אז הורשו כולם להתפזר ולמצוא לעצמם מקום להניח את חפציהם.

התור למקלחת לא עניין את אימא. בהיותה האישה היחידה במקום פילסה את דרכה לראש התור וכולם נאלצו לחכות שתסיים להתרחץ, אף על פי שהיו שם לפחות עשר מקלחות ריקות... למחרת התעוררו כולם עם הנץ החמה. היה אפשר לחוש בהתרגשות ובציפייה. פרופסור מונרו הפנה את תשומת לבו של הצוות לכיוון מערב. שם, אמר, מצאה הקבוצה הקודמת סימנים לקיומו של השבט העתיק הידוע בשם "האינדיאנים הנעלמים". לפי המידע שנאסף עד כה האמין השבט באגדה עתיקה על אודות רוח רפאים בשם "דָּאָלוֹנְיָגָה" שפירושו "צל". למיטב הבנתו, רוח זאת עוברת בין כל חברי השבט ביום הדין. היא משיבה גזלה לבעליה ומענישה את החוטאים. לפי הסיפורים שסופרו מפי שבטים אחרים, הרוח גם משליטה סדר וצדק בעולם.

פרופסור מונרו סיפר לאנשיו שכשעוד היה צעיר יחסית ורק התחיל לחקור את התרבויות העתיקות בעולם, נתקל באינדיאני זקן שטען שבעבר השתייך לשבט העתיק. "הוא סיפר סיפורים רבים שלא הצלחנו להבין באותו זמן. האינדיאני הזקן חזר על אגדתו של דָּאָלוֹנְיָגָה, אך בפירוט רב יותר. הוא הזכיר את התלבושות של בני השבט, וסיפר שכל אחד מהם עונד קמע מאבן טורקיז. ככל שהייתה האבן גדולה יותר או יותר יפה, כך היה אותו בן שבט חכם יותר ומשכיל יותר. אותם אתם מחפשים, את החכמים ביותר. את האנשים שבידיהם האבנים המהודרות ביותר. שם, שם מצויות התשובות לשאלות," אמר הפרופסור.

באותו הזמן לא היה ברור לאן יובילו הסיפורים הללו. בחלוף השנים מאז מפגשו עם האינדיאני, אחרי שעסק במחקרים אמינים

יותר וקלים יותר להבנה במצרים ובתרבויות אחרות, קטלג הפרופסור את סיפוריו של האינדיאני כסיפורים בדיוניים מפיו של מטורף, כך כינה אותו באותו זמן, ושכח ממנו ומהמעשיות שסיפר. ואולם לאור המידע החדש שקיבל והיה הבסיס ליציאה למסע הזה, נזכר הפרופסור במעשיותיו של האינדיאני המטורף, והתחיל לתהות בשנית על טיב סיפוריו.

אם לא הבנתם עד כה, הממצאים האחרונים חיזקו דווקא את טענותיו של האינדיאני הזקן שכבר מת מן הסתם, ועכשיו זאת הייתה הזדמנות פז לעקוב אחר שבט "טרי" ולחקור באור חדש את אותם סיפורים מרתקים.

כשסיים הפרופסור את הרצאתו על האגדות העתיקות, שאל אחד מהנוכחים שאלה חשובה מאוד על נקודה שלא הובהרה כראוי ונראה שנזנחה בטעות.

"פרופסור? שאלה, אם יורשה לי?"

פרופסור מונרו התמתח ועמד על קצות אצבעותיו כדי לראות מי מבין חברי הצוות רוצה לשאול משהו, והבחין לבסוף באיש קטן קומה, שעמד גם הוא על קצות אצבעותיו, ממש מאחורי כולם. "כן, בבקשה מר מולק, שאל - לשם כך אנחנו פה: לשאול, לחקור, לגלות..." השיב הפרופסור כשבדיוק אזל כוחו מלעמוד על קצות האצבעות. קשר העין ביניהם נותק, והוא נאלץ לסמן בידו לאיש להמשיך ולשאול.

"הסיפורים אכן נשמעים מעניינים, אך שמו של השבט, 'האינדיאנים

הנעלמים', מה משמעותו? למה הם נקראים כך?"

"טוב ששאלת. זאת אולי אחת מהתעלומות הגדולות של כל הזמנים - ואנו ממש קרובים לפתור אותה... השבט קרוי כך משום שיש לו תכונה מיוחדת במינה. נראה שיש לבני השבט דרך מוזרה לבנות את בתייהם. תחילה הם מופעים במקום כלשהו ביבשת ומתחילים

לבנות את ביתם בצורה מוצקה וקבועה - בתים, ביתנים וכדומה. המבנים נשארים יציבים לאורך שנים, אבל ברגע שהם מסיימים לבנות, בערך שנה אחרי שבאו, הם אורזים את חפציהם ומסתלקים מהמקום בן לילה ומשאירים מאחור הכול חוץ מחפצים אישיים מעטים, כאילו סימנו את שהותם במקום..."

מפני שדבריו ריגשו גם אותו, עצר לרגע הפרופסור ואז המשיך: "בתוך זמן קצר, הם מתגלים במקום אחר ביבשת. בונים מחדש, מתנחלים מחדש ואז שוב עוזבים את המקום - כך לפחות מספרת האגדה. חשבנו שכדאי לבדוק את העניין, כיוון שלא שמענו על תופעה כזאת בקרב שבטים נוודים. בדרך כלל הם מקימים מבנים ארעיים וכשהם עוזבים הם לוקחים אתם כמעט הכול ולא משאירים זכר לשהותם במקום - חוץ מסימני המדורה. על כן רק התופעה שמתרחשת בשבט היא כשלעצמה נושא שכדאי לחקור."

אחרי ששמעה את סיפוריו המשונים של פרופסור מונרו הייתה אימא בטוחה שהשתגע, אך בכל אופן החליטה להניח לפקפוקיה באשר למורה הנערץ שלה, להתקדם לשלב הבא ולחפש את הדברים המוזרים שהמשלחת נשלחה למצוא או לפחות לאסוף עוד מידע עליהם.

הם בילו כמה ימים בלימוד האזור ותושביו (באותו אזור מצומצם, ששטחו כ-33 קילומטרים רבועים, שהו בעבר קבוצות אינדיאניות קטנות, עתיקות יותר ועתיקות פחות, וחלקן עוד חיו שם) והצליחו לאסוף כמה ממצאים. הפרופסור בחר אחדים מהם שהתאימו לתיאורי השבט, ושלח כמה אנשים לרכוב אל מחוץ למחנה ולבדוק אם אכן מצאו את השבט החבוי בין השבטים באזור. אמי ועוד שלושה בחורים היו בקבוצה הזאת.

אחרי שלוש שעות על גב הסוסים (הם עקבו אחר השבטים במורדות הרריים שהיו בלתי נגישים לכלי רכב ממונעים), נתקלו

הרוכבים בקבוצת אינדיאנים קטנטנה ומבודדת בכפר בין ההרים. הם נראו כאילו הגיחו מאחד מספרי הלימוד של אימא שלי. הבגדים המסורתיים שלבשו דמו לבגדים שתיאר פרופסור מונרו, שלמד עליהם מפי האינדיאני הזקן, ואף על פי שהלבוש של בני השבט היה שונה מלבושם של שאר השבטים באזור - הם לא היו עד כדי כך יוצאי דופן ואיש מהם לא ענד תכשיט טורקיז כלשהו.

בהתחלה חשבה אמי שאולי רק הגברים ענדו את האבן, ולכן עברה בין הגברים שבכפר. אחר כך עברה בין הנשים בניסיון לגלות אולי הן עונדות אותה, אך לשווא. להפתעתה, חברי השבט כלל לא התייחסו אליה ובאופן אירוני חשה אמי בלתי נראית...

כשסיפרה על כך לשלושת חברי הקבוצה האחרים הם צחקו, אבל אחרי כמה שעות של התבוננות ושל ניסיונות לתקשר עם אנשי השבט גם הם לא השיגו דבר. אולי הם עונדים את אבן הטורקיז רק בשעות מסוימות, או באירועים מיוחדים או בטקסים מסוימים? אם כך, הסיכוי שהם ימצאו את השבט הזה הוא קלוש ביותר.

הכול נראה אבוד. אף אינדיאני לא דיבר איתם. אבל אחרי עוד חיפוש, וממש במקרה, מצאה אמי סוף סוף היכן התחבאו להן האבנים הללו. האבנים לא נענדו כתליון או כצמיד, לא נענדו על הזרועות או על הרגליים ובוודאי לא כסיכה או כטבעת. אימא שלי מצאה שאת אבן הטורקיז נשאו אנשי השבט ממש במרכז גופם. האבן שובצה בתוך שקע מברונזה באבזם של חגורת המותניים שלהם. זקנים, צעירים, פעוטות וילדים, נשים וגברים - כולם כאחד ענדו את אבן הטורקיז על החגורות שלהם שלרוב הוסתרו מתחת לחולצות...

האבנים לא הוסתרו בכוונה. האינדיאנים עסקו בעבודות שונות ורוב הזמן היו כפופים על מלאכתם. לכן לאנשי הצוות הקודם, שלא נהגו לנעוץ עיניים, ובוודאי לא להתמקד באזור החגורה, לקח

זמן ממושך למצוא את האבן. אילולי נשארו שם מספיק זמן כדי להבחין בחגורות הטורקיז, לא היו יודעים שזהו השבט המדובר. ההתקשרות עם בני השבט דרשה מאמץ לא קטן - בעצם, אתם יודעים מה? היא דרשה מאמץ רב מאוד. האינדיאנים היו אדישים כלפי החוקרים אך אמי הייתה עקשנית הרבה יותר, ולבסוף הצליחה לשכנע כמה מהם לתקשר אתה בדרך של תנועות ידיים, הבעות פנים והחלפת חפצים ומתנות. נראה שהאינדיאנים לא הבינו מה המטרה של שטרות הכסף, אך התרגשו מהתכשיטים הנוצצים (אחר כך קנו חברי המשלחת תכשיטים זולים מהשבטים שבאזור, כי בשלב מסוים כבר לא היה להם מה לתת לאנשי הכפר חוץ מכסף, שאנשי הכפר לא ייחסו לו כל חשיבות). אמי הייתה מרותקת, ובשבילה זה היה אחד מרגעי השיא בחייה. היא חשה כאילו היא מחיה את המפגש הראשוני של הבריטים עם האינדיאנים כשרק גילו את אמריקה הצפונית, וכדי לתקשר החליפו עם המקומיים חפצים ובגדים.

לפתע רץ אל אמי אחד מחברי הצוות - טיילור, בחור בלונדיני בעל עור חיוור, רזה וגבוה, שהכירה מהאוניברסיטה. הוא התנשם והתנשף כי לא היה רגיל למאמץ פיזי. טיילור היה מומחה לכתבים עתיקים, להירוגליפים ולא לפבית. בקיצור, כמעט לכל מה שקשור לשפות חיות ומתות.

"הנה את, אלנה. אני מתרוצץ כמו משוגע, מחפש אחרייך בכל מקום!" הוא עצר לכמה רגעים להסדיר את הנשימה ואז המשיך: "הפרופסור אמר שאם אני אמצא משהו בעל ערך כלשהו, אז את האחראית הראשית, ואני צריך לדווח לך אם הוא לא בסביבה."

"מה זה?" שאלה אמי.

”בואי. את חייבת לראות את זה. זה לא ייאמן... או שמיישהו צוחק עלינו!”

הוא הוביל אותה לקצה הכפר, למה שנראה כמו בקתת מגורים מפוארת יותר של מישהו חשוב. אבן גדולה ושטוחה הייתה מוטבעת מעל לדלת, ועליה היו חרוטות שתי שורות של סימנים מוזרים.

”אתה יודע מה זה?”

”אז ככה. בהתחלה היה קשה לי להבין כיוון שניסיתי לפענח את זה משמאל לימין, אבל אז חשבתי שאולי אני צריך לנסות מימין לשמאל, כמו בעברית שלמדתי לקרוא לקראת הבר-מצווה שלי.”

”מוזר, אתה לא נראה יהודי...” אמרה אמי.

”אומרים לי את זה הרבה... בכל אופן, גם מימין לשמאל לא הצלחתי, עד שקלטתי - זאת אמלגמה³ של סמלים שנלקחו משבטים שונים מכל מקום ביבשת אמריקה - כמה אותיות מכל אחד.”

”ו... אתה יכול לפענח את זה?”

”אני חושב שכן. אבל את לא תאמיני אם אספר לך... קודם כול, את חייבת להבין שאף על פי שאני גבוה מאוד לא הצלחתי להגיע אל השלט, אבל הצלחתי לראות שזה נראה שלט עתיק מאוד, על פי הצורה שבה האותיות חרוטות ולפי הצורה שבה נשחקו, שמזכירה קצת חלוקי נחל שהמים שחקו. דבר כזה יכול להתרחש רק אחרי הרבה שנים.” הוא הפסיק, התבונן באמי במבט מוזר ואז המשיך: ”בשורה הראשונה כתוב משהו כמו 'עם כוח באה גם אחריות'. תאמיני או לא, אבל ראיתי משפטים כאלה בחוברות קומיקס... בשורה שמתחת מצאתי דבר שראיתי רק בבתי כנסת: הפירוש הוא משהו כמו 'דע לפני מי אתה עומד', והתשובה היא 'לפני בורא עולם'. אוי... זה עושה לי צמרמורת...”

"אוקי..." אמרה אימא, שהייתה מרותקת לדבריו, "אני חושבת שזאת התחלה טובה! בוא נדווח על כך, ונציע לפרופסור להזיז מחר את המחנה שלנו לאזור הזה."

בימים הראשונים בילו חברי המשלחת שעות רבות בחקירת כל אחד ואחד מאנשי השבט, צעירים ומבוגרים - בייחוד למדו על לבושם, על כלי העבודה שלהם ועל חפצים אחרים. הם רשמו במחברותיהם, צילמו והקליטו את המלמולים של האינדיאנים. התקשורת היחידה עם השבט הייתה סחר החליפין - חפצים של המשלחת בתמורה לחפצים של השבט.

מחשבותיה של אמי, לעומת זאת, נדדו לכיוון אחר לחלוטין. כשכל חברי המשלחת התבוננו בדברים שהיו על הקרקע ובחפירות, אמי הסתכלה למעלה. במרכז הכפר ניצב פסל טוטם שלכד את עיניה. שאר חברי המשלחת צילמו את הטוטם אבל לא התעניינו בו במיוחד. רק אימא שלי המשיכה לחקור.

הטוטם גולף מגזע שלם של עץ כהה מאוד, ונראה עתיק מאוד. הוא לא דמה לאף אחת מעבודות העץ שנעשו בכפר, לא בסגנון ולא בסוג העץ, ולכן הניחה אמי שהעץ שממנו גולף לא גדל באזור. כדי להיות בטוחה דנה בעניין עם אחד מחברי הצוות, ואלאס הנמוך, שהמומחיות שלו הייתה כלים, אומנויות ומלאכות יד. אחרי מחקר קצר גם הוא הגיע לאותה מסקנה - הטוטם אינו שייך לאזור. הטוטם חולק לשבע דמויות. הראשונה, בתחתית, נראתה כגולגולת אדם, מעליה דמות פני אדם שעל לחיו הימנית ירח ועל השמאלית שמש, מעליה דמות שהזכירה פני כלב, ומעליו ינשוף שעניו היו חלולות והיה אפשר להביט דרכן. מעל לינשוף ניצבה דמות ולה פני זאב מפחידות, שפיה פתוח לרווחה ובו שיניים חדות, ובראש הטוטם עמדה דמות ציפור פרושת כנפיים שדמתה לנשר או לנץ.

הדמות השביעית והאחרונה הייתה נחש שהקיף את הטוטם ויצא מתוך פיה של הגולגולת היישר עד כנפו האחת של הנשר, שאותה אחז בשיניו.

למחרת אחרי ארוחת בוקר טובה ותכנון של משימות היום עם חברי המשלחת, חזרה אמי אל הטוטם. היא מרחה על עצמה קרם הגנה, חבשה את הכובע רחב השוליים שלה והסתובבה מסביב לטוטם לאור השמש החמה, חוקרת אותו מכל כיוון. יום רדף יום, ללא כל תגלית חדשה, עד שבאחד הימים נבהלה כשהבחינה לפתע בפנים קטנות של בחור צעיר מאוד, מביטות אליה מבעד לאחת מעיניו החלולות של הינשוף.

לקח לה כמה שניות להתעשת ואז הבינה שיש מישהו בצדו השני של הטוטם הרחב ושאותו מישהו מביט בה. ואולם כשהקיפה את הטוטם לצדו האחר, לא היה שם אף אחד. היא הביטה שוב אל הטוטם - והן היו שם - הפנים המסתוריות. היא רצה לצד השני, למקום שבו עמדה קודם, ושוב לא היה שם איש - ומבעד לעין הינשוף החלולה עדיין הביטו בה הפנים הקטנות והצעירות. הפעם התחכמה ורק עשתה את עצמה הולכת אל מאחורי הטוטם, ואז התכופפה וישבה בצמוד לטוטם הרחב בדיוק במקום שבו עמדה. לאחר כמה רגעים, הופיע לו איש צעיר וגיחך לעצמו גיחוך שובב ומרוצה שנמוחק מפניו כשלהפתעתו ראה את אמי יושבת על הקרקע כמו האינדיאנים. הוא הבין כי נתפס על חם.

בתחושת ניצחון קמה והתייצבה מולו, ואז הבחינה כי בכובע הנוצות המהודר שחבש האינדיאני הצעיר היו מוטבעות שבע אבני טורקיז. גבותיה של אמי התרוממו בפליאה (כך לפחות אני מדמיין את זה, כי זה קורה בכל פעם שהיא מגלה משהו).

מהחלפת הממצאים שהתרחשה מדי כמה לילות בין חברי הצוות הבינה אמי שזכרה כל פרט (כיוון ששהו במקום רק ימים מעטים עד

עתה וכיוון שכל דבר חשוב עבר קודם דרכה לפני שעבר למונרו) שאיש עוד לא פגש את הנער הזה לפניו. היא החליטה שהיא חייבת לתקשר איתו בכל מחיר. היא ניסתה לומר לו מפתח מילים שונות ממאגר מילים שהכירה מכל מיני שבטים אינדיאניים, אבל הוא רק צחק. לבסוף גאל אותה מייסוריה וחשף בפניה את הידע הרחב שלו בשפה האנגלית.

"את יכולה להפסיק לנסות... אנחנו מדברים שפה אחרת לגמרי. היא לא דומה לשפתם של שאר האינדיאנים, אבל אנחנו מבינים אנגלית. את יכולה לקרא לי יוֹיִטְסָאסוֹי-וֹחָאִי, 'זאב מצחקק'. ודרך אגב, ממש מצחקק לצפות בכם. אתם אנשים מצחקקים - מהממלכה המאוחדת, נכון?"

"אתה רוצה לומר לי שכל הזמן הזה הבנתם אותנו ורק ישבתם לכם, התבוננתם בנו, וצחקתם עלינו בשקט מאחורי הגב?"
זאב מצחקק רק הניד בראשו ואמר: "אנחנו צפינו בכם וניסינו לפענח מה אתם רוצים, למדנו את סגנון הדיבור שלכם, את הלבוש." הוא המשיך להביט באמי ובחן את תגובותיה.

במקום להתפוצץ מכעס על הימים המבוזבזים שחלפו, אימא שלי חשבה שזה מצחקק כל כך עד שפרצה בצחוק מתגלגל ("כמעט עשיתי במכנסיים", אמרה פעם כשסיפרה לי את הסיפור הזה). באותו הרגע באו בריצה כמה מחברי המשלחת שהיו בסביבה. הם ראו שהיא מתפתלת על הרצפה ושכבר כמעט אין לה אוויר, וחשבו שהאינדיאני פגע בה.

הם כבר עמדו להסתער על זאב מצחקק, אך למזלו היא הצליחה להפסיק לצחוק ולפלוט כמה מילים כדי לעצור אותם. היא הותשה כל כך מהצחוק עד שכמעט לא הצליחה לייצב את עצמה על רגליה, אך כשהצליחה סוף סוף הסבירה לחברי המשלחת את הסיטואציה

האבסורדית שהם נמצאים בה: בעצם הם היו הנחקרים ותושבי הכפר צפו בהם במשך כל אותו הזמן, ולא ההפך.

לאחר כמה רגעים וכשהסדירה את נשימתה התחילו אימא וזאב מצחקק לשאול זה את זה שאלות בזמן שחברי הצוות ואנשי השבט התגודדו מסביבם. כשהגיעו לחלק של עסקות החליפין, ציין האינדיאני בתמימות כי הם אלו שהרוויחו מהחליפין. בכל לילה דהר אחד מאנשי השבט על סוסו לכיוון השבט הקרוב, היכן שחברי המשלחת קנו את הציוד שלהם, ומכר להם את החפצים בחזרה. למחרת מישהו מהמשלחת קנה אותם שוב.

כשאימא שמעה את זה, היא מיד הבינה את הסיבה לשתיקתם של אנשי השבט ואת הסיבה לכך שלא התנפלו עליהם ברגע שהגיעו לשם, כלומר את ההסבר לשאלה: "למה הם לא מגרשים אותנו ומתנגדים לנוכחותנו המטרידה?" אך לשאלה מה בחנו האינדיאנים בהם ומה היו תוצאות מחקרם לא הייתה תשובה. אבל גם זה לא שינה לה כי באותו הרגע שוב התמוטטה מרוב צחוק ואפילו התנהגה קצת בפראות, וחלק מהאנשים התחילו גם הם לצחוק. אבל לא כל חברי הצוות התייחסו למקרה בצחוק. כשסוף סוף סיימה לצחוק, היא התנצלה בפני הנוכחים והלכה להחליף בגדים באוהל.

מרגע זה ואילך, החלו שתי הקבוצות - חברי המשלחת ואנשי השבט - להחליף ביניהם מידע והחלה הידברות ביניהם. כפיצוי על עגמת הנפש הסכימו האינדיאנים לשתף פעולה - או כך לפחות זה נראה בהתחלה. חברי המשלחת חשבו כי המחקר מוביל לתוצאות שקיוו להן, וכי ישנה התקדמות ניכרת בהיכרות עם השבט ועם סודותיו.